

Bratislava, 26. septembra 2019

Ekonomikou sa šíri pesimizmus. Zhoršenie očakávajú ľudia aj firmy

Podľa exkluzívneho prieskumu Coface predpokladá do dvoch rokov horší výkon ekonomiky v Česku tretina tamajších obyvateľov a polovica firiem.

Českou ekonomikou sa šíri pesimistická nálada. Zhoršenie ekonomickej situácie v najbližších dvoch rokoch predpokladá 30 % obyvateľov a až polovica vrcholových manažérov tamajších firiem. Dokonca 80 % z nich už podniká preventívne kroky, ktoré by ich mali pred prípadnou krízou lepšie ochrániť. Vyplyva to z exkluzívneho prieskumu Coface medzi verejnosťou, firmami a poprednými ekonómami, ktorý spoločnosť uskutočnila pri príležitosti výročnej česko-slovenskej Coface Country Risk konferencie v Brne o dopade globálneho vývoja a z toho vyplývajúcich rizík na vývoj ekonomík Česka a Slovenska. Nadnárodná spoločnosť je globálnym lídrom v poistení pohľadávok firiem a manažovaní ich kreditného rizika.

„Takmer 80 % českých firiem sa pripravuje na prípadný prepád ekonomiky a zníženie počtu zákaziek. Nevýrazný výkon českej ekonomiky v posledných mesiacoch a nepriaznivé správy zo zahraničia prispievajú k šíreniu pesimistickej nálady – a to tak medzi firmami, ako aj domácnosťami. Približne tretina Čechov si myslí, že budúci rok sa ich ekonomická situácia ešte zhorší,“ podotkol na úvod konferencie generálny riaditeľ Coface Česká republika Ján Čarný. Na konferencii sa zúčastnili desiatky zástupcov firiem z Českej a Slovenskej republiky a medzi rečníkmi nechýbali Ivan Mikloš, bývalý vicepremiér vlády SR a minister financií, a poprední českí ekonómovia Lukáš Kovanda, Mojmír Hampl a Peter Bartoň.

Manažéri sú pesimistickejší, ale firmám veria

Ako ukázal prieskum, manažéri prispôbili svoj pohľad na očakávaný vývoj ekonomiky vzhľadom na nepresvedčivý výkon českého hospodárstva v posledných mesiacoch, ako aj pomere negatívne signály vývoja globálnej ekonomiky. Až polovica vrcholových manažérov českých firiem očakáva počas nasledujúcich dvoch rokov zhoršenie situácie a dokonca štvrtina predpokladá, že bude zamestnávať aj menej zamestnancov. Ekonomická situácia by mala zostať rovnaká len podľa 36 % vrcholových manažérov. V súvislosti so zhoršením situácie tak najväčšie obavy vzbudzuje prípadné neplnenie finančných záväzkov obchodných partnerov. Manažéri vidia ako reálne riziko včasného nezaplatenia za zrealizované zákazky u 50 % doterajších obchodných partnerov a až takmer u 60 % nových obchodných partnerov. Zvýšil sa tak aj záujem o poistenie platobnej morálky obchodného partnera. Poistilo si ho až 54 % firiem, pričom 46 % firiem si podľa prieskumu aj cielene dopredu preveruje informácie o bonite svojich obchodných partnerov.

„Rovnaký trend možno badať aj na Slovensku, kde firmy, poučené z vývoja v rokoch 2008 a 2009, sú opatrnejšie najmä čo sa týka vnútorných opatrení - limitácia zásob, pružný pracovný čas, najmanie si kontraktčných zamestnancov. Riziko vidím hlavne v kapitálovej poddimenzovanosti a nepripravenosti slovenských firiem na výpadok tržieb majoritných odberateľov,“ podotkol v tejto súvislosti Juraj Jančí, country manažér Coface Slovensko.

Ako pritom ukázal prieskum medzi predstaviteľmi slovenských a českých firiem priamo počas konferencie, obchodné vojny, ktoré spustila administratíva amerického prezidenta Donalda Trampa s Čínou a EÚ, ako aj protekcionistické opatrenia USA, určite budú alebo môžu byť spúšťačom globálnej ekonomickej krízy až podľa 64 % opýtaných. Len 27 % si myslí, že to tak zrejme nebude, prípadne určite nebude.

Pesimizmus nahráva kríze

Optimizmus postupne strácajú aj domácnosti a spotrebitelia. Až tretina respondentov z Českej republiky sa podľa prieskumu domnieva, že sa ich ekonomická situácia do roka zhorší. Len 14 % verí v zlepšenie a zvyšok očakáva podobné podmienky. *„Nedá sa povedať, že by nateraz spotrebitelia prepadli panike. Hociak séria nie veľmi priaznivých správ, ako napríklad krach veľkej európskej cestovnej kancelárie Thomas Cook, vytvárajú pomerne pesimistickú náladu stále väčšej časti českej populácie, pokiaľ ide o ďalší ekonomický vývoj,“* podotkol Ján Čarný. Na rozdiel od Slovákov, kde podľa údajov MF SR je zadlženie slovenských domácností stále nad priemerom EÚ, však už Česi myslia na zadné vrátka a až 40 % opýtaných si odkladá peniaze pre zhoršenie ekonomickej situácie.

Pesimizmus domácností alebo firiem však môže byť podľa Ivana Mikloša paradoxne tiež jedným zo spúšťačov skutočnej krízy, pretože sa neinvestuje, ale ani nenakupuje. *„Pokiaľ sa budú domácnosti na krízu pripravovať príliš, tak samy spôsobia horšenie vývoja ekonomiky, prípadne ho prehĺbia. Na druhej strane skutočné fundamentálne príčiny zhoršenia nespočívajú v správaní spotrebiteľov, ale v absencii reforiem a nezodpovednej politike vlád,“* podotkol Ivan Mikloš.

Ako sa zhodli ekonómovia, firmy aj štát by sa mali pripravovať na zhoršenie ekonomickej situácie už v dobrých časoch tvorbou dlhového vankúša, z ktorého sa dá v kríze čerpať. *„Firmy by mali byť schopné pružne reagovať na zmeny dopytu a vytvárať si v dobrých časoch rezervy na prekonanie zlých časov. K tomu, aby mohli pružne reagovať, by mal vytvoriť podmienky aj štát, napríklad pružným trhom práce a liberálnym zákonníkom práce,“* dodal Mikloš.

Hoci okrem reforiem by riešením na rast mali byť podľa neho aj nové technológie, Juraj Jančí v tejto súvislosti vyjadril obavu, či popri starnutí populácie už vlády vôbec riešia otázky týkajúce sa pracovných miest v súvislosti s Industry 4.0 a prebytkom terajších pracovníkov na pozíciách, ktoré budú čoraz viac nahradzovať stroje. Podľa Ivana Mikloša to opäť môžu vyriešiť len reformy v štyroch oblastiach – musia byť zabezpečené zdravé udržateľné verejné financie, zdravé podnikateľské prostredie, efektívna verejná správa a verejné služby a znalostná spoločnosť – veda, výskum, vzdelanie, inovácie. V týchto oblastiach však na Slovensku nateraz Ivan Mikloš progres nevidí, v dôsledku čoho môže Slovensko stratiť konkurencieschopnosť nielen vo veľkovýrobe a v robotizácii, ale neskôr aj v schopnosti vytvoriť nové pracovné miesta v sofistikovaných oblastiach.

Euro ako opora?

Väčšina štátov vo svete však dnes bojuje s enormným zadlžením a namiesto reforiem len čiastkovo hasí problémy ďalším zadlžovaním. Globálny dlh pritom už dosiahol 300 % globálneho HDP a ako ukázala minulosť, už pri dosiahnutí dlhu 100 % globálneho HDP dochádzalo ku krízam.

Ako ukázala diskusia, medzi ekonómami však panujú rôzne názory z hľadiska pozitívneho vplyvu eura na ekonomiku. Kým Ivan Mikloš poukázal na pozitívne skúsenosti Slovenska, ktoré krátko pred krízou vstupovalo do eurozóny, Mojmír Hampl, bývalý člen bankovej rady ČNB a dnes člen správnej rady Inštitútu ekonomického vzdelávania, tvrdí, že prijatím eura by prišla česká ekonomika o vlastnú menovú politiku ako jeden z nástrojov, ktorý jej umožňuje lepšie reagovať na jednotlivé výkyvy. Ekonóm finančnej skupiny Natland Petr Bartoň dokonca vidí riziko aj v tom, že budúca kríza a ekonomické výkyvy sa môžu bezprostredne týkať práve jednotnej meny euro a jej prijatím by sa riziká súvisiace s krízou pre českú ekonomiku ešte prehĺbili. *Tento deviaty český a prvý česko-slovenský ročník priniesol okrem výbornej atmosféry a unikátneho prepojenia eurosвета a sveta českej koruny aj celý rad tém a postrehov všetkých rečníkov. Verím, že ďalšie spoločné konferencie s podobnými témami prinesú rovnako skvelé okamihy, ako bol tento,“* dodal Juraj Jančí.

P R E S S R E L E A S E

KONTAKT PRE MÉDIÁ:

Slávka Boldocká - 0918805510, slavka@mediamedia.sk

Coface: for trade – Stavíme obchod spoločne

70 rokov skúseností a precízne vybudovaná sieť urobili spoločnosť Coface ikonou v oblasti úverového poistenia, riadenia rizík a globálnej ekonomiky. S ambíciou stať sa najúspešnejším globálnym obchodným poisťovacím partnerom v priemysle, odborníci spoločnosti Coface pracujú v rytme svetového hospodárstva a podporujú 50 000 klientov pri budovaní úspešných, rastúcich a dynamických podnikov. Služby a riešenia skupiny chránia a pomáhajú spoločnostiam prijímať kreditné rozhodnutia s cieľom zlepšiť ich schopnosť predávať na domácom aj exportnom trhu. V roku 2017 spoločnosť Coface zamestnávala ~4 100 ľudí v 100 krajinách a zaznamenala obrat vo výške 1,4 miliardy EUR.

www.coface.com

COFACE SA. je kótovaná na Euronext Paris – Compartment A
ISIN: FR0010667147 / Ticker: COFA

